

ΒΩΜΟΙ ΘΡΙΑΜΒΩΝ ΚΑΙ ΘΛΙΜΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ

II

ΘΛΙΜΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ

ΘΛΙΜΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ

—² Αφιεροῦται εἰς τὸν Ἀξιότιμον Κύριον Ἰωάννην Δροσόπουλον, Διοικητὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, εἰς ἔνδειξιν βαθυτάτης ἐκτιμῆσεως καὶ εὐγνωμοσύνης.—

Τῆς Νίκης στρώνουμε τὸ θρόνο
μεσ' τῆς φωτιᾶς τὸν ἔρμο δρόμο
σιὸ στοιχειωμένο τὸ βουνό.
Ἐδῶ ποὺ ἄνθιζαν οἱ κρῖνοι
πουλιὰ δὲν κελαῖδοῦν! μὰ θρῆνοι
ἀχολογᾶνε σιὸ γκρεμό.

Γύρω... τὰ χόρτα μαραμένα
τάφοι παντοῦ! Παιδιὰ θαμμένα
μ' ἓνα βαθὺ στερνὸ καῦμό.
Κι' ὄντας ὁ θάνατος μᾶς ζώνει
μόνο τὸ σκούξιμο τοῦ Γκιώνη
ἀκοῦμε πέρα ἀπ' τὸ γκρεμό.

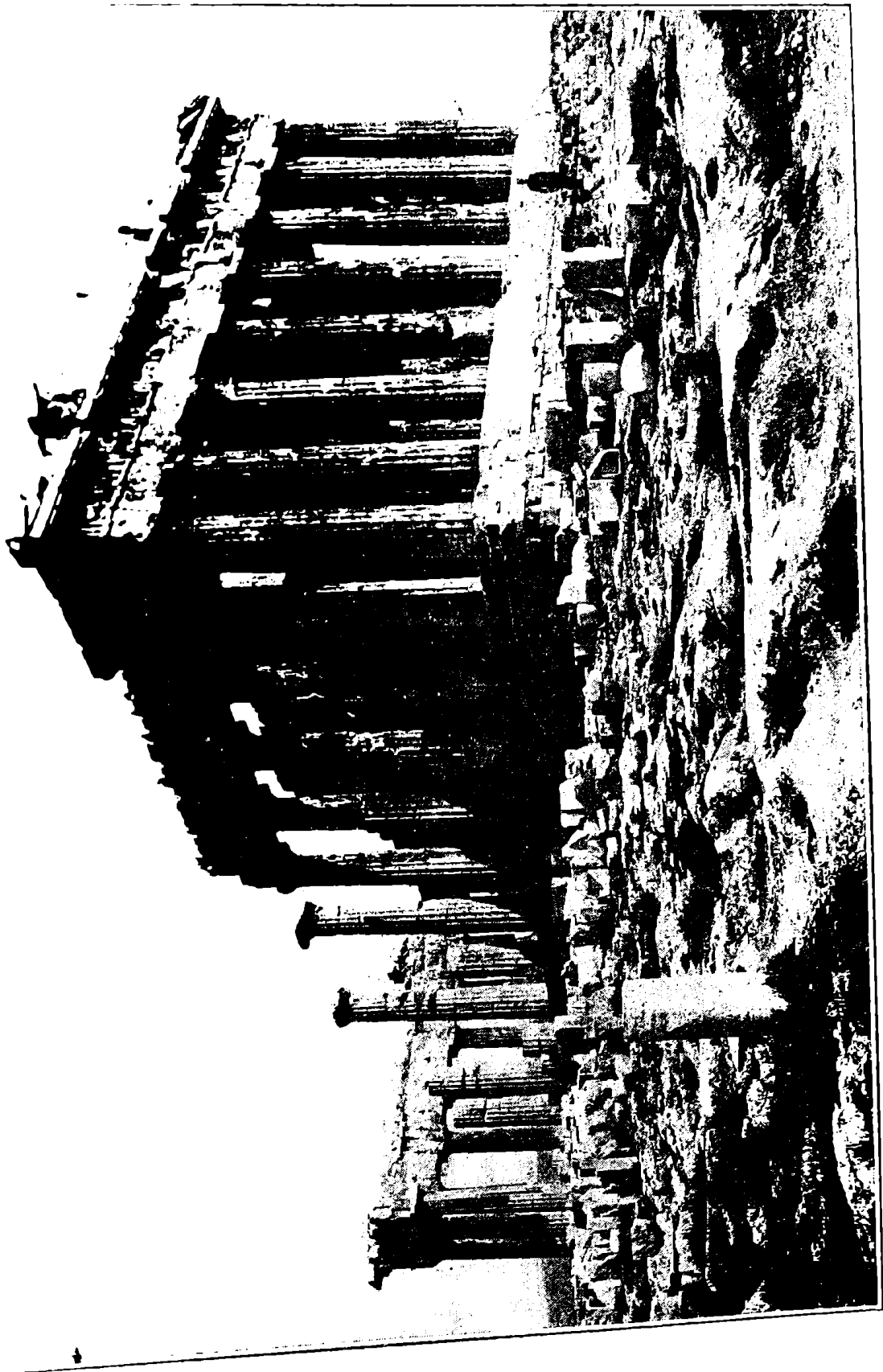
Ἐδῶ μεσ' τῆς φωτιᾶς τὸ δρόμο
κρύβω βαθειὰ γιὰ Σὲ τὸν πόνο
Πατρίδα καὶ Σὲ τραγουδῶ.
Ἄς σφάζουν τὴν καρδιά μου πόνοι
ψάλλε ἐρημικὸ ἀηδόني
τὸ βαθυστέναχτο σκοπό:

Ἰεροὶ Βωμοί! Δεγεῶνες!
 ἡ δάφνη γύρω στοὺς λειμῶνες
 πικρανθισμένη καρτερεῖ.
 Κι' ἔλεε ὁ νειὸς πρὶν ξεψυχήσῃ
 Μάννα μου χαῖρε! ὦ θεία κρίση
 εἶναι ἡ σκλαβιά πένθος βαρύ!

Ἐδῶ σέρνουν οἱ πεθαμένοι
 —ὦ! Ἐσεῖς τρισμακαρισμένοι!—
 τοῦ μαρτυρίου τὸ χορό.
 Θὰ κοιμηθοῦν ὄντας φωτίσῃ
 τότε τ' ἀστέρι τους θὰ δύσῃ
 μεσ' τῆς γαλήνης τὸν καιρό.

Τότε ψυχή, σὰν χελιδόνι
 ἔλα. — Καὶ σεῖς ἔλᾱτε πόνοι
 μὲ τὸ στερνό της γυρισμὸ
 μὲ τ' ἄῦλα φτερά—ὦ Μάννα!
 τῶν Διάκων ὥρῃα Ἀλαμάννα!
 πεθαίνω καὶ σὲ τραγουδῶ.

Τῆς Νίκης σιρῶνουμε τὸ θρόνο
 μεσ' τῆς φωτιᾶς τὸν ἔρμο δρόμο
 στὸ στοιχειωμένο τὸ βουνό.
 Ἐδῶ πὺν ἄνθιζαν οἱ κρῖνοι
 δὲν κελαῖδοῦν πουλιά, μὰ θρῆνοι!
 ἀχολογᾶνε στὸ γκρεμό!

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ II

Λύρα μου παθητικὰ ἀντήχησε,
Πόθε ξύπνα κάποιο μου σκοπό,
Μοῦσα μου στοχαστικὰ τραγούδησε,
πὲς τοῦ πόνου μου τὸ μυστικό.

Θεῖα τοῦ Ὀλύμπου ἥπια νάματα
ἀπ' τῆς γνώσης τῇ βαθειᾷ πηγῇ,
λειτουργὸς τῆς Σίδυλλας ἀπόμεινα
κ' εἶδα τοῦ ὀνείρου τὴν αὐγή.

Στὸ γαλάζιο Παρνασσὸ ἀνέδηκα,
πῆρα τῶν χρησμῶν τὸ μυστικό,
τὸν Ἀπόλλωνα παντοῦ συντρόφεψα
κ' ἔμεινα τῆς μοίρας τὸ φτωχό.

Σὲ Παρθένα δάση μὲ τὴν Ἄρτεμι
ζήτησα τῶν πόθων τὸν καρπό,
τοῦ κορμιοῦ της εἶδα κάποιο σκίρτημα
εἶδα τ' ἀλαφιοῦ τὸ σπαραγμό!

"Α! Θεοὶ τὸ βέλος της τ' ἀλάθητο,
σαῖτιά καὶ πόνος, βλέμμα καὶ χαμός!
Πόνε, φτώχεια μου! καὶ νᾶσαν ἔλαφος
"Αχ! καὐμέ μου νᾶσαν κυνηγός.

"Εζήσα στὸν κόσμον τῶν ὀνείρων μου
κάποιο τοῦ Μαῖου ἀποσπερνό,
σὲ ταξείδια μ' ἔσυρε ἢ μοίρα μου
κ' ἤμαν τῆς χαρᾶς τὸ ὀρφανό!

"Εζήσα ψηλὰ μὲ τὰ ὀράματα
στὸ γλαυκὸ κι' ὀλάνοιχτο οὐρανό,
κι' εἶδα θλίψεις καὶ χαρὲς καὶ ὀράματα
γύρω νὰ μοῦ στένουν τὸ χορό.

"Εζήσα ἀπόκοσμα στὸ Θρόνον μου
σ' ἓνα τῆς λατρείας μου βωμό,
κάτι ἀργοξύπναε τὸν πόνον μου,
ἤμαν τῆς χαρᾶς τὸ ὀρφανό.

Μιὰ βραδυά, ποῦ χώριζα τὸ φίλημα
τοῦ πελάγου ἀπ' τῇ στεριά,
ἔβλεπα τὰ βέδηλα τ' ἀχνάρια μου
ν' ἀργεσθοῦν κ' ἐκεῖ στὴν ἀμμουδιά.

Διάβαινα κι' ὁ δρόμος μου ἀτέλειωτος,
μ' ἔδιωχνε ἢ θάλασσα καὶ γῆ,
σὲ πλανῆτες ἀγνωστους ταξείδεψα
κ' εἶδα τοῦ ὀνείρου τὴν αὐγή.

Στὸ Γιαλὸ σὰν φάντασμα περπάτησα
κ' εἶδα τ' οὐρανοῦ τὰ μάγια στὸ βυθό,
τ' ἄπειρο στὴν ἄδυσο μὲ ἔρριξε
κι' ἔμεινα κ' ἐκεῖ τὸ ὀρφανό!

Les enfants disparus
de la rue de la République
H. H. H. H.

Στὸ γαλήνιο κόσμον μου σὰν διάβαινα,
κάποιο εἶδα ὄραμα γλυκό,
τοῦ καλοῦ τῇ Ῥήγισσα ἀντάμωσα
κι' ἄρχισα τὸ πόνον μου νὰ πῶ.

—Ποιὰ λατρεία ἔφερε τὸ βῆμα σου,
Θέαινα ποιὰ εἶσαι; Ποιὸς σκοπὸς
'στῶν ὀνείρων σ' ἔφερε τὸ Θρόνον μου,
'στην ἐρμιὰ πού μένω μοναχός!

Ἐλαμψε ἀπὸ χαρὰ τὸ βλέμμα της,
κάποιο γέλοιο χάραζε βαθειά,
ἄφωνη μοῦ ἔδωσε τὴν ἄρπα της,
ἦταν τῶν ὀνείρων ἡ Θεά.

ΛΟΓΕ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

—Στὸ Σεπτὸ διδάσκαλο ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ—

Στὸ φτωχικὸ τὸ σπῆτι μου πῶς φέγγεις
Λόγε τοῦ Θεοῦ! Ἦλιε μὴ γέρνεις
τὸ φῶς Σου τῆς Ζωῆς ζωή.
Κι' ἂν τῇ βαθειᾷ λατρεία μου δὲν φέρνει
'στὸ Θρόνο σου ἢ ἄρπα μου, μὲ σέρνει
οἷστρος νὰ ψάλλω μιὰν στροφή.

Εὐλογημένο τὸ χωριὸ
καὶ ἡ γλυκειὰ ῥαχούλα
Ἦλιε ποὺ Σὲ ἀνέτειλε
μιὰς ἀνοιξης αὐγούλα!

—«Εὐλογημένο τὸ χωριό!»
μυριοαντηχοῦν οἱ λόγγοι,
χαρὰ στὴ Λιμνοθάλασσα
Δόξα στὸ Μεσολόγγι

Τοὺς λογισμούς μου τοὺς κρυφούς πῶς δέρνεις
Πόθε τοῦ καλοῦ! Ἀχραντε μὲ σέρνεις
στῆς γνώσης τὴν κρυφοπηγή.
—Πιέ, πρόσταξες, ἀνήμπορε νὰρχήσης
'στὰ μάγια νὰ μιλάς! Πιέ, θὰ γνωρίσης
κἀποιων ὀνείρων τὴν αὐγή.

Σεπτέμβρης 1928

ΔΙΟΝ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΗΣ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ

—“Ένα ἅπ’ τὰ ἀριστουργήματα τοῦ μεγάλου ποιητοῦ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ—

« Στὸ φτωχικὸ τὸ σπίτι μου πῶς φέγγεις
Λόγε τοῦ Θεοῦ! »

—Διον. Σακελλάριος—

Εὐα, Φραγκίσκα, Λορελάη, Φαίδρα, Μανώ, Χλόη, Κίρκη!
Τὰ δολερά, τὰ μαρτυρὰ στᾶγια τῆς ὁμορφάδας
καὶ τῶν εἰδύλλιων ἡ δροσιὰ μέσ’ στή φωτιά τοῦ πάθους.
Μιρέγια, Ἐλδίρα, Μπεάτρικα, Μινιών, Ἰουλία, Ἐλένη!
Ἐσύ, ἄρμονία τῶν τραγουδιῶν κ’ ἐσύ τῶν ὀνομάτων
ἀστερισμέ, κ’ ἡ μπρόρα ἐσύ τῶν γαληνῶν τοῦ Ὀλύμπου.
Λάουρες, Διδώ, Κλεοπάτρα, Ἐδίθ, Ὀφέλια, Λαίδη Μάδεθ!
Βασίλισσες τῶν καρδιῶν ὅλων ποὺ Χτυπᾶν καὶ χτίζουν
τοὺς Παρθενῶνες τῶν καιρῶν καὶ στρίγλες τῶν αἱμάτων
ποὺ τῶν Ὀμήρων οἱ ἥρωες χύνουν γιὰ σᾶς καὶ σδύνουν.
Κ’ ἐσεῖς, βωμοὶ τῆς παρθενιάς, Ἐλσα, Ἐλισάβω, Σέντα,
ποὺ ὁ γίγας ὁ τετράψυχος, καὶ τοῦ ἥχου καὶ τοῦ λόγου
δεσπότης, τὴν ἀθάνατη ζωὴ γιὰ σᾶς νὰ δώσῃ
τὴν ποίησιν χύνει σάρκα σας, τὴ μουσικὴ ψυχὴ σας.
Κι’ ἀκόμα ὅσες ἀλόγιαστες κι ἀμνημόνευτες, ὅλες,
παιδοῦλες, δέσποινες, ξωθιές, δημόσιες ἡρωίδες!

Ποιὰ ταφοπάλατα βιβλία, ποιὰ μνήματα τραγούδια
 καὶ ποιῶν ψυχῶν τ'ἀπόδαθα, τοὺς κόρφους ποιῶν μητέρων
 ἀφίσατε καὶ βγήκατε, πάντα ἴσκιοι μὲ τοὺς ἴσκιους,
 κι' ἄς ἔχετε τὸ λάμψιμο τοῦ ἡλιοῦ μὲ τὴ μαυρίλα
 τοῦ θυμωμένου Γεναριοῦ καὶ πρόσωπα καὶ πέπλα;
 Σὲ ποιὰ δαιμονωμάζωξη, μέσα σὲ ποιὰ ρημάδια,
 ποιὰ Σάβδατα μὲ τὰ στοιχιά τραδᾶτε νὰ γιορτάστε;
 Ἄ! κι ὅσοι ἀλαφροῖσκιωτοι κι ὅσοι σκαφτιάδες ψάχτες
 τῶν τάφων ποὺ κρατᾶν ἐσᾶς κι ἀπὸ τίς πυραμίδες
 πιὸ ἀχάλαστοι, πιὸ λατρευτοὶ κι ἀπὸ τίς Ἀφροδίτες
 ποὺ μὲ τῶν Πραξιτέλῃδων ἀνθίξουν τὰ σμιλάρια,
 μπρὸς στὸ γοργό σας πέρασμα, στὰργὸ τὸν εἶρεμά σας,
 κι ἄς εἴστ' ἐσεῖς ἰδανικὰ καὶ μαγικὰ καὶ σκιάχτρα,
 Ἄ! κι ὅσοι ἀλαφροῖσκιωτοι κι ὅσοι τῶν τάφων ψάχτες,
 μπρὸς στὸ γοργό σας πέρασμα, στὰργὸ τὸν εἶρεμά σας
 θερμαίνονται ἀπὸ θερμασιά, παθαίνονται ἀπὸ πάθος,
 κι ἀλλόκοτα κι ἀμαρτωλά, σὰν τὴν ὁρμὴ τ'ἀνθρώπου
 μέσ' στὸ ναὸ ποῦ τοῦ ναοῦ τ'ἀγαλμ' ἀγάπησε, εἶπαν.
 Ἄ! σαρκικὰ τὸ ἀγάπησε, τὸ πάθος τοῦ φρενίτης,
 μιὰ νύχτα γλίστρησε κλεψτάτα στὸ ναὸ καὶ μπῆκε...
 Βρέθηκε τὴν αὐγὴ νεκρὸς καὶ κάτω κι ἀποκάτου
 στὸ ποῦ γκρεμίστηκε ἄγαλμα κα τοῦ γίνηκε μνημα.

*

Κλεῖστε τοὺς τάφους, τὰ βιβλία ξεσκίστε τα, ξορκίστε
 τὰ ξωτικὰ στὰ ρημαδιά, πρὸς τὴ ζωὴ γυρίστε.

Ὡ ἐσεῖς τῶν πράσινων καιρῶν τῶν ἔφηδων τρυγόνες,
 Πρῶτοι παιδιάτικοι καημοὶ ντροπαλοί, φοβισμένοι,
 παιδί δὲν εἶμαι, ἀπὸ ντροπὴ δὲν ξέρω πιά, καὶ ὁ φόβος
 (ποὺ ἀκόμα κάτω ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ τὰ παγωμένα
 μὲ σφίγγει μὲ τὴν παντοχὴ κάποιας ποινῆς, δὲν ξαίρω,
 δὲ λέω, ποιᾶς δίκιας πλερωμῆς γιὰ ποιὰ παλιὰ ἀμαρτία),
 δὲν εἶναι ὁ φόβος ὅπου ἐσεῖς διαθαίνετε κερνώντας
 πιωτὰ γλυκὰ φλογιστικὰ μαστιχοσταλασμένα

τὸ νοῦ μου καὶ τῇ θύμῃ. Γυναῖκες, καὶ σὰν ὅλες,
 μὲ τίποτε ξεχωριστό, μὲ τόση μόνο χάρη
 κι ὅση τοῦ φτάνει τοῦ ἄγουρου, τυφλόσυρτου ἀπ' τὸν πόθο,
 νὰ σᾶς λατρεύῃ παναγιές καὶ νὰ σᾶς ἀγναντεύῃ
 μακριάθε σὰν πεντάμορφες καὶ σὰ βασιλοποῦλες.
 Καὶ ταπεινές κ' εὐγενικές κι ἄγριες καὶ τιποτένιες.
 συνηθισμένα ὀνόματα ποὺ δίχως νὰ ξαφνίζουν,
 ἀνάδουνε καὶ σδύνουνε σ' αὐτιά καὶ στόματα ὅμοια,
 Λενιώ, Μαριώ, Βιολλέττα, Ἀνθή, Ξανθοῦλα, Καλλιρρόη,
 βασιλικοὶ τῆς γειτονιάς, τοῦ παραθύρου γάστρες,
 καὶ παπαροῦνες τὰμπελιοῦ καὶ τοῦ γιαλοῦ ἀρμυρῆρθρες,
 λησμονημένα ὀνόματα καὶ πιά κορμάκια ξένα,
 ποῦ ζῆτε; ποῦ πεθάνατε; Ποῦ εἶστε; Ποῦ εἶστε, ποῦ εἶστε;

—Πρώϊμα στὰ βρόχια τοῦ ἔρωτα πιασμένη ἐσύ, γιὰ τοῦτο
 μαῦρα πετράδια θλιδερὰ τὰ μάτια σου γυαλίζουν,
 ἢ ἄσπρη μπατίστα σου ἄφινε ξεσκέπαστα, ὦ παιδούλα,
 τὰδροπλασμένα πόδια σου γιὰ νὰ κρυφοσπαράζουν
 ἀπὸ τὰ ποδαστράγαλα στὰ γόνατα ἴσ' ἀπάνου
 τὰγόρι μὲ τὸν πειρασμὸ καὶ τὸνειρο τῆς σάρκας
 ἐκεῖ ποῦ γιὰ τὸ πρόσωπό σου μεγαλοφωνοῦσε
 πετραρχικὰ ὑποκριτικὰ πρωτάρικα τροπάρια.
 Σὲ πιά γωνιὰ νὰ ζάρωσες καὶ τίνος νοικοκύρη
 τὸ σπίτι μ' ἀγκομαχητὰ καὶ μὲ παιδιὰ γιομίζεις;

—Κ' ἐσὺ στρογγυλοπρόσωπη ροδοκοκκινισμένη
 χαρὰ ποὺ ἀχάριστα μιὰ νύχτα μ' ἔκανες νὰ κλάψω
 ρωμαντικὰ παρακαλώντας τᾶγρυπνο φεγγάρι
 νὰ σοῦ φωτίσῃ τὴν καρδιά νὰ καταλάβῃς πόσο
 γιὰ σὲ πονοῦσε τὸ παιδί ποὺ τὸ καταφρονοῦσες.
 Πέθανες. Τῆς ἀκάτεχης ἄδειας ζωῆς μου ὁ σκόρος
 καὶ τὸ σαράκι ποῦ τρυπᾷ τὸ ξύλο τοῦ σταυροῦ σου
 ἀπάνου ἀπὸ τὸ μνῆμα σου, τάχα καὶ ποιοὶ ἀπ' τὰ δύο
 πιὸ ἀδιάφορα, πιὸ ἀχόρταγχα νὰ τρώῃ καὶ νὰ χαλάῃ;

—Κ' ἐσὺ ζωὴ ποῦ ζῆς πιὸ μαύρη ἀπ' τὴ νυχτιὰ τοῦ τάφου,
 κ' ἐσύ... Ἄμποτε ὁ θάνατος ἀπ' τῆς ζωῆς γιὰ πάντα
 νὰ σὲ γλυτώσῃ τὴν τρομάρα καὶ τὴν κατὰδικη!
 Ἐσύ, τὸ γκόρφι τοῦ σπιτιοῦ, τῆς χώρας τὸ διαμάντι,
 ράφαηλοχάραχτη γραφή, βάρκα ἀκυδέρνητη, ὄλο
 δαρτὴ ἀπὸ κύματα λογιῆς ὅσο ποῦ σὲ κατὰπιαν,
 κορμὶ ποῦ σ' ἔφαε τὸ φιλὶ καὶ σ' ἤπιε ἡ καλοσύνη,
 παιγνίδι εὐκολοσύντριφτο στῶν πονηρῶν τὰ χέρια,
 ἀνῆμπορη νάντισταθῆς, ὀκνή γιὰ νὰ μισήσῃς,
 ὦ ἐσύ, τὰ μάτια τοῦρανοῦ καὶ τὰ γκριμιοῦ τὸ στόμα,
 ὦ ποῦ σ' ἀγάπησα τρελλὰ καὶ ποῦ ξεφρενιασμένα
 σὲ ζήλεψα, τὸ πάθος σου, μακριά, βαθιὰ θαμμένο,
 σὰ νᾶρχεται ἀπὸ μυθικῶν πανάρχαιων χρόνων πλάση,
 κι ἀτάραχα κι ἀδιάντροπα τὸ μνημονεύω τώρα,
 σὰ συναξάρι ἐνὸς ἁγίου ποῦ πιά πιστοὺς δὲν ἔχει.
 Ἄ! καὶ τὰ δυὸ καλέσματα στοῦ κρεβδατιοῦ τὴ νύχτα
 μὲ τοῦ λαμπροῦ αὐγουστιάτικου φεγγαριοῦ τὴ λαμπάδα,
 ἄ! καὶ τὰ νιάτα μου ἄπραγα καὶ μ' ὄλα τους τὰ χρόνια
 τὰ δεκοχτώ, πρωτόβγαλτα, χαμένα ντροπιασμένα...
 Νύφη ἀκριδὴ γιὰ τοὺς γαμπροὺς καὶ πιὸ ἀκριδὴ φροντίδα
 καὶ νιῶν καὶ γέρων κι ὀλονῶν τῶν ἄθλιων τῆς ἀγάπης,
 τώρα ἔρμη κακογέραστη, μέσ' τὸ κατώϊ τὸ ξένο,
 τὸ ζητιανεύεις τὸ ψωμὶ στοῦ σπλαχνικοῦ τὴν πόρτα.

—Κ' ἐσὺ ποῦ καρτεροῦσες,—κολλητὴ στὰ σιδερένια
 τοῦ μπαλκονιοῦ σου κάγκελα μὲ καρφωμένα μάτια
 πρὸς τὴν κρασάτη θάλασσα ποῦ βαπόρια καπνίζουν,—
 τὸ γυρισμὸ τοῦ ἀγύριστου... Περιμένεις ἀκόμα;
 Τὶ ἔγινες ὄνειρο κακό, καὶ τὸ ξανοίγω πάντα
 βουδὸ μὲ μάτια ὀλάνοιχτα, δυὸ τρυπες ποῦ παγώνουν,
 μιὰ δυστυχιά νὰ μοῦ μηνᾶ, τὴν πίκρα νὰ μοῦ φέρνῃ...
 Τὸ ξέχασα ὡς καὶ τὸ ὄνομά σου. Ἡ Μαργαρίτα ἂν εἴσουν
 ὦ Μαργαρίτα, ἀλλοίμονο! Κατάρα ἡ Μαργαρίτα!

Στοιχωμένες ἡρώϊσες μὲ τὰ μάγια τοῦ λόγου

στῶν κύκλων τὰ γυρίσματα γιὰ τοὺς ξεχωρισμένους
 τοῦ κόσμου ποῦ μὲ τὸ κρασί τοῦ ἰδανικοῦ μεθᾶνε,
 κ' ἐσεῖς γυναῖκες τῆς ζωῆς, ποῦ μετὰ βιᾶς περνώντας
 ταράξατε τῆς ζήσης μου τὰργοκύλημ, ἀπάνου
 στὸ ρέμα της ἀφίνοντας τοῦ διάθα σας τὰχνάρια
 γοργοσδυμένα, ὦ σπιτοπούλια, βρέξατε γιὰ λίγο
 τὰ φτερούγια σας μέσα της προτοῦ νὰ ξαναδρῆτε
 τὸ δρόμο πρὸς τὰ στεριανὰ λασπωμένα σοκκάκια...
 Τῆς ζωῆς μου θολόρρεμα λυπητερὰ ποῦ φεύγεις!
 Οὔτε τὸ λούσμα χάρηκες τὸ ρυθμικὸ τοῦ κύκνου,
 μηδὲ τοῦ γλάρου τὴν ὁρμὴ τοῦ κυνηγάρη, ἀντάμα
 βουτηχτὴ τῶν ἀγέρηδων γοργοῦ καὶ τῶν κυμάτων,
 μηδὲ τοῦ χρησοδέλφινά τὸ ἀφρόσπαρτο κολύμπι,
 μηδὲ καὶ τῆς νερόχαρης νυμφαίας τᾶνθισμα, οὔτε
 τὸ μακροδούτι ἀστραφτερὸ μέσα σου μιᾶς νηρηΐδας
 μαγεύτρας...

ὦ ζωὴ μου ἐσύ, ἀζώητη ζωὴ ψόφια,
 ὄνειροπλέχτρα ὑπνόγυρτη στὰ μάγια τοῦ βιβλίου,
 φυλακισμένη τοῦ σπιτιοῦ, τοῦ κόσμου ταξιδεύτρα
 μὲ τὰ συγνεφοκάραδά καὶ τῶν ἀχτίδων τᾶτια
 ποῦ μπαίνουν ἀπὸ τᾶνοιχτὸ παράθυρό μου κ' ἔχουν
 παχνὶ τὸ ἐρημικὸ κελλί μου, ἐμένα καθαλλάρη.
 Ἀγάπη ἀκέρια, ἀγάπη ἀκέρια, ἀγάπη, ἀγάπη, ἀγάπη!

Ἀγάπη ἡδονοστάλαχτη σὰν τοῦ καρποῦ τῇ γλύκα
 ποῦ ἀπὸ τὸ δέντρο κόβεται καὶ μέσ' στὰ δόντια λιώνει,
 Ἀγάπη, Ἀγάπη, Ἀγάπη ἐσύ, κι ἀχώριστα κι ἀντάμα
 ἀγάπη ἡδονοστάλαχτη σὰν τᾶστεριοῦ τὸ φέγγος
 ταῦγερινοῦ στὸ μέτωπο καλοκαιριοῦ δροσάτου,
 ξαγνάντεμα ἡσυχὸ ἐνὸς ξύπνου ἀπ' ἀλαφρὸ ἕναν ὕπνο,
 καὶ ἰδεατὴ καὶ σαρκική, τοῦ ἀμάντευτου μαντεύτρα,
 Ἀγάπη ἀκέρια, ἦρθες ποτὲ σ' ἐμένα; Ὁἷμέ, δὲν ἦρθες,
 κι ἂν ἦρθες, δὲ θὰ τᾶπλωσα τὸ μποδεμένο χέρι,
 καρπέ, θὰ σὲ παράτησα στὸ φάγωμα τῶν ὄρνιων,

καὶ γι' ἀποκάρωμα ἄρρωστο καὶ ψεύτικο μιᾶς ὥρας,
 ὕστερ' ἀπὸ κακῇ νυχτιᾷ στὸν τροχὸ τῆς ἀγρύπνιας,
 τὰ σκοῦρα τοῦ παραθυριοῦ θὰ τὰ κλεισα τὴν ὥρα
 θεῖο ἄστρο, ποὺ ἔχυνες γιὰ μὲ τὸ φεγγοδόλημά σου...

Μά, ὦ Πόθε, καλῶς ἔρχεσαι, κι ἀπ' ὅπου καὶ ὅπως, πόθε,
 Πόθε, μιὰ πάναγνη στιγμή, πόθε, ἱερὸ μεθύσι
 σὰν καὶς ἀπάνω στὸ βωμό, καὶ στὸ βωμὸ τὸν ἴδιο.
 σὰν καὶς τὸν ἴδιο τὸν πυρὸς στὰ δίδυμα τοῦ κόσμου,
 στὸ θάνατο τὸν ἔρωτα, στὸν ἔρωτα τὸν τάφο,
 κι ἀκόμα κι ὅταν ἔρχεσαι μὲ τὴν πεῖνα τοῦ λύκου,
 καὶ τότε, ὅπως κι ἂν ἔρχεσαι κι ἀπ' ὅπου, καλῶς ἦρθες!
 Γιὰ τοῦτο ἀδίσταχτα κ' ἐγὼ τὴν ὥρα αὐτὴ σᾶς φέρνω
 στὸ βωμὸ ποῦ τὸν ἔχτισεν ἡ μαγικὴ μου τέχνη
 γιὰ προσφέρει τῇ θυσίᾳ στοὺς ἱσκιους σας, γυναῖκες,
 σ' ἐσᾶς, παιδοῦλες τῆς ζωῆς, σ' ἐσᾶς, ἰδέας νεράϊδες,
 γκρίζα φαντάσματα σ' ἐσᾶς, γαλάζιοι σ' ἐσᾶς ἱσκιοὶ
 καὶ στὸ γυναικολάτρη μου βωμὸ κ' ἐσᾶς ἀκόμα
 γι' αὐτὸ σᾶς φέρνω ἀρώτηχτα τῆς ἀγορᾶς δουλεῦτρες.
 ὦ τῆς λαγνείας καὶ τῆς σκλαβιᾶς κοπάδια, κόκκινοὶ ἱσκιοὶ,
 ποὺ δέχως νὰ τὸ γνοιιάξετε τὸ παίζετε τὸ πάθος,
 καὶ σὰν τὴν πέτρα εἷσασι' ἐσεῖς κ' εἷσασι' σὰν τὴ γύμνια,
 κ' εἶν' ἡ καρδιά σας τᾶδεια ἀγγεῖα τὰ πεταμένα τρύπια
 ποὺ τίποτ' ἄλλο δὲν φελαὶν παρὰ γιὰ νὰ μαζώνουν
 στὰ χέρια τῶν παιδιῶν τοῦ δρόμου ἀπὸ ταῦλάκια σάπια
 νερά, τὴν ὀχρητὰ τοῦ κόσμου καὶ τὴν καταφρόνια.
 Μὰ ἐγὼ σᾶς φέρνω στὸ βωμὸ χτιστὸ ἀπὸ μέ, καὶ στέκω
 μπροστὰ σας εὐλαδητικά, γιὰτὶ ἀγαπητικὸς σας
 εἶμαι κ' ἐγὼ, γιὰτὶ ἡ στιγμή δώκατε σ' ἐμένα
 ξανάσασμα καὶ χόρτασμα, καὶ μ' ὅλη τὴν ἀσκήμια
 καὶ τὴ ντροπὴ, τὸ χόρτασμα καὶ τὸ ξανάσασμα, ὅμοια,
 καὶ μέσα στὰ βαλτόνερα καὶ μέσ' στὰ κακοτόπια,
 ἀπ' τὴ ζωὴ μου εἶναι ζωὴ κι ἀπὸ τὸ αἷμα μου αἷμα

Ὁ ἀσκητευτὴς ὁ στίχος μου λειτουργικὸ σηκώνει

τὸν ὕμνο, καὶ τάρώματα σκορπᾶ καὶ τὰ λιθάνια
καλεῖ γιὰ τῶν ὁμορφῶν τάγνᾶ, γιὰ τᾶγια τῶν ἡρώων.
Θάνατριχιάση ὁ στίχος μου τριγύρω στὸ βωμό του,
κι ἀδιάντροπες κι' ἀκάθαρτες, καθὼς σᾶς ἀγναντέψῃ.
Μὰ ἐγὼ σᾶς θέλω στὸ βωμό, κι ἄς μὴ τὸ θέλῃ ἐκεῖνος.

—Γιὰ τίποτε δὲν ντρέπομαι, τίποτε δὲ σωπαίνω,
τίποτε δὲν καταφρονῶ, τί ὅλα μὲ νόημα, ἴδια,
καὶ τάξετίμωτα τοῦ κόσμου καὶ τάπορριμμένα,
ἀπὸ τὸ νόμο ὅλα βαλτά, γραμμένα ἀπὸ τὴ μοῖρα,
νὰ τὰ ξεγράψῃς δὲ μπορεῖς, μήτε ὅχι νὰ τοὺς κράξῃς,
ὅλα τάνθρώπου εἶν' ἱερά, γιὰ τὸ συμπάθειο εἶν' ὅλα,
κ' οἱ ἁμαρτίες κ' οἱ ἀνημποριές τῆς μίζερης ζωῆς μου,
κι ὅσα μου ἀκόλαστα ἱερά, κι' ἡ ἀρρώστια μου τραγοῦδι,
κ' ἡ προσευχή κι ὁ πειρασμός κ' ἡ δύναμη κ' ἡ ἀστένια,
σπέρματα ποὺ δημιουργοῦν καὶ πάθη ποὺ ἐνεργοῦνε!

—ὦ Ἐσύ, δὲν ἔχεις ὄνομα, καὶ σάρκας εἶναι ἰδέα
μονάχα ἡ σάρκα σου, ἄγαλμα δὲν εἶσαι, εἰκόνα εἶσαι,
πνοή, καὶ πνέει μιὰ γυναίκα πάει νὰ γίνῃ, καὶ εἶσαι
καντύλα μυστηριακὴ μὲ φέγγος ποὺ ὅλο τρέμει
καὶ πάντα σὰ νὰ στέκεται κι ἀπὸ τὴ γῆ πιὸ ἀπάνου,
φέγγος ποὺ μήτε ὑψώνεται νὰ πάῃ στὰ μισουράνια
μήτε ποὺ ἀργὰ σιγοτραβᾶ νὰ πέσῃ ὡς ἄστρου γέρμα,
τὸ φέγγος σου βιγλάτορας καὶ σὰν νὰ παραστέκῃ
κάποια ψυχὴ ποὺ ξέπεσε μέσ' στὸν πηλὸ κλεισμένη,
τί ἀσκλάβωτ' εἶσ' ἐσὺ ψυχὴ, τοῦ γαλανοῦ πλανήτρα!
ὦ ποὺ δὲν ἔχεις ὄνομα, μὰ ποὺ ἔρχεται στὰ χεῖλη
καὶ ξεψυχᾷ πρὶν εἰπωθῇ, γλυκὸ γλυκό, γιὰ σένα
κάποιο ὄνομα, γιὰτὶ μιὰ γλώσσα ἀνθρώπινη τοῦ κάκου
νὰ τὸ συλλάβῃ πολεμᾷ τέτοιο ὄνομα ποὺ φεύγει
κι ὅλο καὶ φεύγει... Ἐσύ. ὦ Ἐσύ, δὲν ἔχεις ὄνομα, ὅπως
δὲν ἔχει ὄνομα κ' ἡ ἀρχὴ τῶν κόσμων ἡ κινήτρα
στὴν ὑπερούσιαν ἀναρχὴ καθολικὴ πηγὴ της,
ὦ Ἐσὺ ποὺ ἂν εἶχες ὄνομα, θὰ ταίριαζε μονάχα
μὲ τὸνομα τῆς Ἐλοᾶς ἀγγέλιας τοῦ ἐλέους

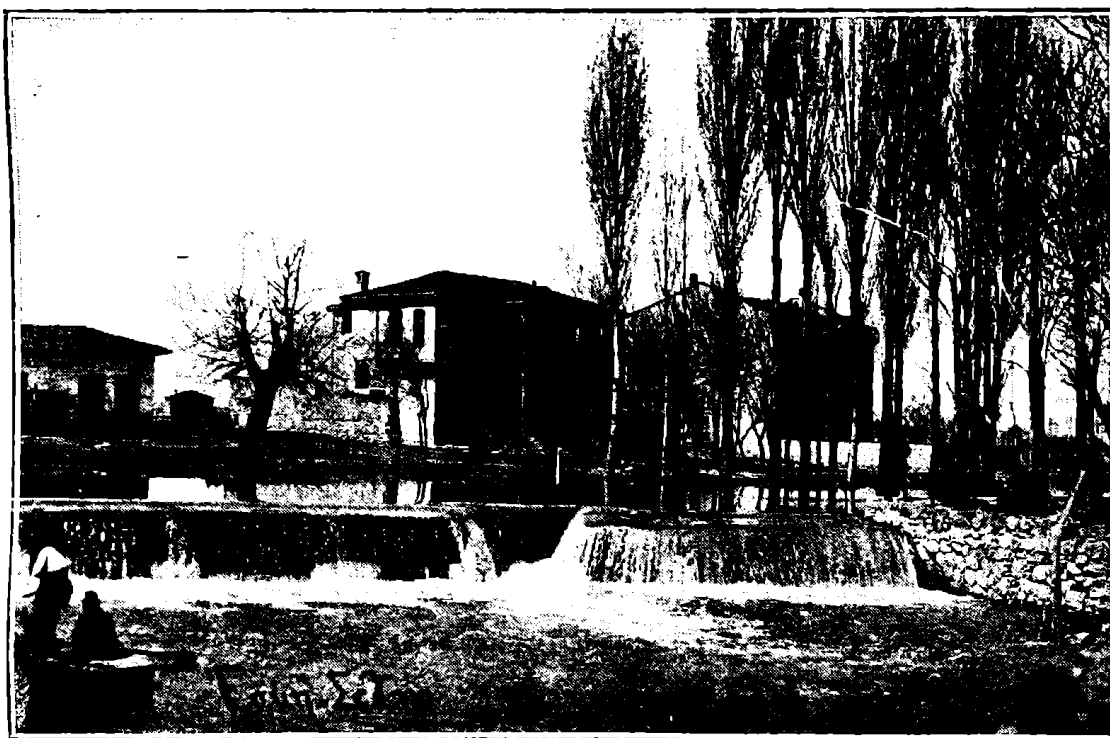
τοῦ ὑπέρτατου ποὺ ἀγάπησε τὸν ἄγγελο τοῦ ὀλέθρου!
 ὦ ποὺ δὲν ἔχεις ὄνομα καὶ ποὺ Ἑλοῶ δὲν εἶσαι,
 τί ἀγγέλλισσα δὲν εἶς' ἐσύ, γιατίι γυναίκα θὰ εἶσαι,
 γυναίκα; μήτε· γιατίι ἐσὺ τὸ λούλουδο τοῦ ὀνείρου
 κι ὁ ἀφρὸς ἐσὺ τοῦ ἐκστατικοῦ. ὦ Ἐσύ, ποὺ εἶσαι, ποὺ εἶσαι;

Πάντα τὰ χέρια σου ἀπλωτὰ γερμένα πρὸς ἐμένα
 ἀπάνου ἀπ' τὸ κεφάλι μου, μὰ δίχως νὰ τὸ γγίζης,
 μὲ κίνημα ποὺ χάϊδεμα πάντα ζητᾷ νὰ γίνη,
 μὰ στέκεται λειτουργικὸ κι ὅλο εὐλογία μένει.
 Κάτασπρη δορυφόρισσα π' ὅλα τὰ κάνεις ἄσπρα
 μέσα μου, γύρω μου, βουλή, σκέψη, ἔρωτα καὶ κόσμο,
 νυφούλα μ' ἄσπρα στέφανα, παρθένα μ' ἄσπρα πέπλα,
 βωμὸ γιὰ σέ δὲν ἔχτισα, μήτε ἄγαλμα σοῦ σταίνω,
 γιατίι δετὰ κάτου ἀπὸ σέ τὰ χέρια μου, δέηση ἄσπρη,
 γιατίι τοῦ λόγου τὸ σμιλάρι ποὺ ὅλα τὰ σκαλίζει,
 λεπτὰ ἢ ἄδρά, στοῦ λογισμοῦ τὴν πέτρα ἢ τὸ χρυσάφι,
 τὴ μουσική σου δὲν μπορεῖ τὴν ἄπιαστη νὰ πλάσῃ.
 ὦ ἐσὺ πρωτάρη μου καημὲ καὶ ὀλόστερνὴ μου σκέψη,
 περπατητῆς ἀκόμα ἐγώ, μὰ κάποτε καὶ πότε
 σὲ κάποια χώματα σκοντάδει τὸ περπάτημά μου,
 —τὸ αἰστάνομαι—στὰ χώματα ποὺ θὰ μοῦ ρίξουν ὅταν
 μὲ κατεδάσουν ἥσυχά στῆς μάννας γῆς τοὺς κόρφους.
 Μὰ καὶ μὲ πίσω μου τὴ ζωὴ καὶ μὲ τὸ Χάρο ἐμπρὸς μου,
 καὶ φτερωτὸ παιδί καὶ στὸ ραβδί μου ἀκουμπισμένος,
 πάντα σὲ βλέπω ἀπείραχτη ἀποπάνω μου. Κατέδα.
 Σὲ πρόσμενα, σὲ καρτερῶ καὶ θὰ σὲ περιμένω.

ΒΩΜΟΙ ΘΡΙΑΜΒΩΝ ΚΑΙ ΘΛΙΜΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ

Πρὸς τὸ Σαγγάριο !

Ὅταν ἡ Ἑλλὰς νικοῦσε . . .

Ἐσκιῇ – Σεχλήρ (Δορύλαιον)

*Μία εἰκὼν ἀπὸ τὴν προπαρασκευαζομένην ἔκδοσιν τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας,
ὑπὸ τοῦ συγγραφέως τοῦ παρόντος περιοδικοῦ Συγγράμματος.*

Η ΜΑΝΤΕΛΕΝΙΑ

Σ' ένα μπαμπούκι π' άνοιξε Μ. Μ. Μ.

Τῶν καὺμῶν τραγούδια, θλίψη, ἄρμονία,
τῶν βυθῶν πετράδια, ὥρηα Οὐρανία
τὸ χορὸ θὰ στήσω σ' ἓνα μου Βωμό.
Ξωτικὲς καὶ Νύφες δῶστε μου τὸ χέρι
καὶ στή μέση ἅπ' ὅλα Σὺ γλυκό μου ἀστέρι
τὴν ἀγάπη κέρνα, σῦρε τὸ χορὸ.

Θέαινα Καλλιόπη! Θάλεια, Μελπομένη,
τῶν ὀνείρων πόθοι, ἔλᾱτε σᾶς προσμένει
ῥοφικὸ τραγοῦδι θεῖο ῥυθμικό.
Κι' ὁ χορὸς ἀρχίζει. Μὰ τὴ Μαντελένια
πῶς βαθειὰ τὴν σφάζει κάποια μαύρη ἔγνοια
σὰν νὰ τὴν προσμένη τ' ἄφταστο κακό.

—Τῆς ἀγάπης κρῖνε, ὥρηα Μαντελένια
ἄλλαξε τὴν ὄψι, γέλασε μελένια
μυστικὰ προστάζω σὲ μιάν μου στροφή.
Θαύμαζε ἡ πλάση! Μόνο ἡ Μελπομένη
τὶς πλαγιὲς ποὺ γέρονουν βλέπει καὶ προσμένει
τὴ χαρὰ νὰ κόψη μιὰ στριγγιὰ φωνή.

«Ἐλα ἴδῳ λυράρη!»—Ἄ! φωνὴ τοῦ Ἄδῃ
 πῶς τὴν πλάσι θάβεις μέσα στὸ σκοτάδι,
 ἄ! τοῦ πόνου φάσμα τὶ ἦταν γραφτό!
 καὶ χαρὲς καὶ γέλοια καὶ ἐρωτολογία
 δάκρυα καὶ χαῖδια, ὅλα μοιρολόγια!
 φάντασμα τὶ θέλεις κ' ἦλθες στὸ χορό;

—Γάργαρο πῶς τρέχει τὸ νερὸ στὸ ῥέμα·
 Θέαινες κυττάζετε μιὰ κηλῖδα αἶμα
 τὸ λυράρη κράζει, ὦ πῶς νὰ τὸ πῶ!
 Μὲ τὰ χαῖδια ὁ πλάνος κάποιος μέθης βράδυ
 τὸ λουλούδι πῆρε, ἰδέτε τὸ σφαγάδι,
 θλιβερὲ λυράρη φύγε ἀπ' τὸ χορό!

Ἐκλειε, θυμᾶμαι, τὰ δεκάξη χρόνια,
 οἱ πνοὲς τοῦ Μάη, οἱ χαρὲς, τ' ἀηδόνια
 σκλάβοι τοὺς τὴν πῆραν κάποιος ἀποσπερνό.
 «Μοναχὴ, τῆς εἶπε, ὦ! καὶ ἴγῳ πῶς μόνος
 ἔρημος γυρίζω καὶ περνῶ σὰν πόνος,
 πλᾶσμα τῶν ὀνείρων τὶ ζητᾷς ἐδῶ!»

Παιδικὰ γυρμένη τ' ἀνοιχτά της στήθεια
 στὸ ποτάμι δείχναν κάποιος παραμύθια,
 ἔβλεπε στὰ βάθη τὸν πλατὺ οὐρανό!
 Ἐγυρνε σὰν κρῖνος. Ἄ! φτωχὸ τρυγόνι,
 φώναξα ὁ Γύπας! δίπλα ἓνα ἀηδόνι
 ἔκλαιγε μὲ πόνον κάποιος θησαυρό!

.

Ποιὸς Θεὸς ἢ Δαίμων! Θέαινες τὶ κρῖμα,
 ποιᾷς ἀθύσσου ἔλξη ἔσυρε τὸ θῦμα
 ἄπραγο κι' ἀθῶο! Ἄ! χαῖδιων κορμί.
 Φλόγα ἢ πνοή του τὸ λαιμό σου καίει,
 ἢ θυσία ἀρχίζει, μή! σιγὰ τοῦ λέει
 καὶ κυλοῦν σιτὴ χλόη μέθης στεναγμοί!

Πένθιμα στὴν ἄκρη ἢ ἱτιᾶς πῶς γέρνουν!
λεῦκες καὶ καλάμια τρέμουν παραδέρνουν
ἀπὸ τότε στεῖρα δίπλα στὸ νερό.
Φώναξα ὁ Γύπας πῶς μ' ὀρμὴ πληγώνει,
τὴ φωνή μου ἀκούω σκούξιμο τοῦ Γκιώνη
ν' ἀντηχῇ πιὸ πέρα σ' ἄχαρο σκοπό!

Ὁρφανή, τοῦ εἶπε, εἶμαι ὁδῶ στὴν ἄκρη
σᾶν τῶν ἴσκιων ἴσκιος! καὶ σιγὰ ἓνα δάκρυ
τρέμει καὶ κυλάει κάτω στὸ βυθό.
Στέναζαν στίς ὄχθες τ' ἄκαρπα καλάμια
κι' ἔπειτα.... ἀγάπες! τρέχαν στὰ ποτάμια
στὰ νερὰ νὰ ἰδοῦνε τὸν αὐγερινό!

—Φάντασμα τοῦ πόνου κύτταξε πιὸ πέρα,
τὰ λουλούδια ἀνθίζουν μὲ τὸ φῶς τὴ μέρα,
μὲ τὸν ἥλιο δίνουν ἄρωμα στὴ Γῆ.
Ἡλιος μου ὁ λυράρης! εἶμαι τὸ λουλούδι
κι' ἂν χαθῶ μοῦ φτάνει, ψάλτε τὸ τραγοῦδι
μιας ἀγάπης ἥμαν ὄνειρο κι' αὐγή!

Λίκνισε τὸ σῶμα, ὕψωσε τὰ χέρια,
χάραξε τὸ γέλιο κι' ἔλαμπαν τ' ἀστέρια
καὶ ἡ Μαντελένια γέρνει ὁστὸ γκρεμό.
Πιὸ ψιλὰ γυρμένη μιὰ παληὰ κολώνα
ἔμοιαζε σὰν νᾶταν τῆς φτωχῆς κορώνα,
τῆς φτωχῆς ποὺ πέφτει μόνη στὸ χαμό.

ΤΟ ΚΛΑΜΑ

*Ἐνα τραγοῦδι χάραξε μεσ' τῆς βοῆς τοῦ θοῆγο
τὰ δάκρυά σου Ἡπειρο πλημμύρισαν τὸν Δοῖνο.*

*Ὡμορφο Ἀργυρόκαστρο,
Πρεμέτη παινεμένη
καὶ Σεῖς βουνὰ ἀστροφεγγα
ποιὰ μοίρα σᾶς προσμένει.*

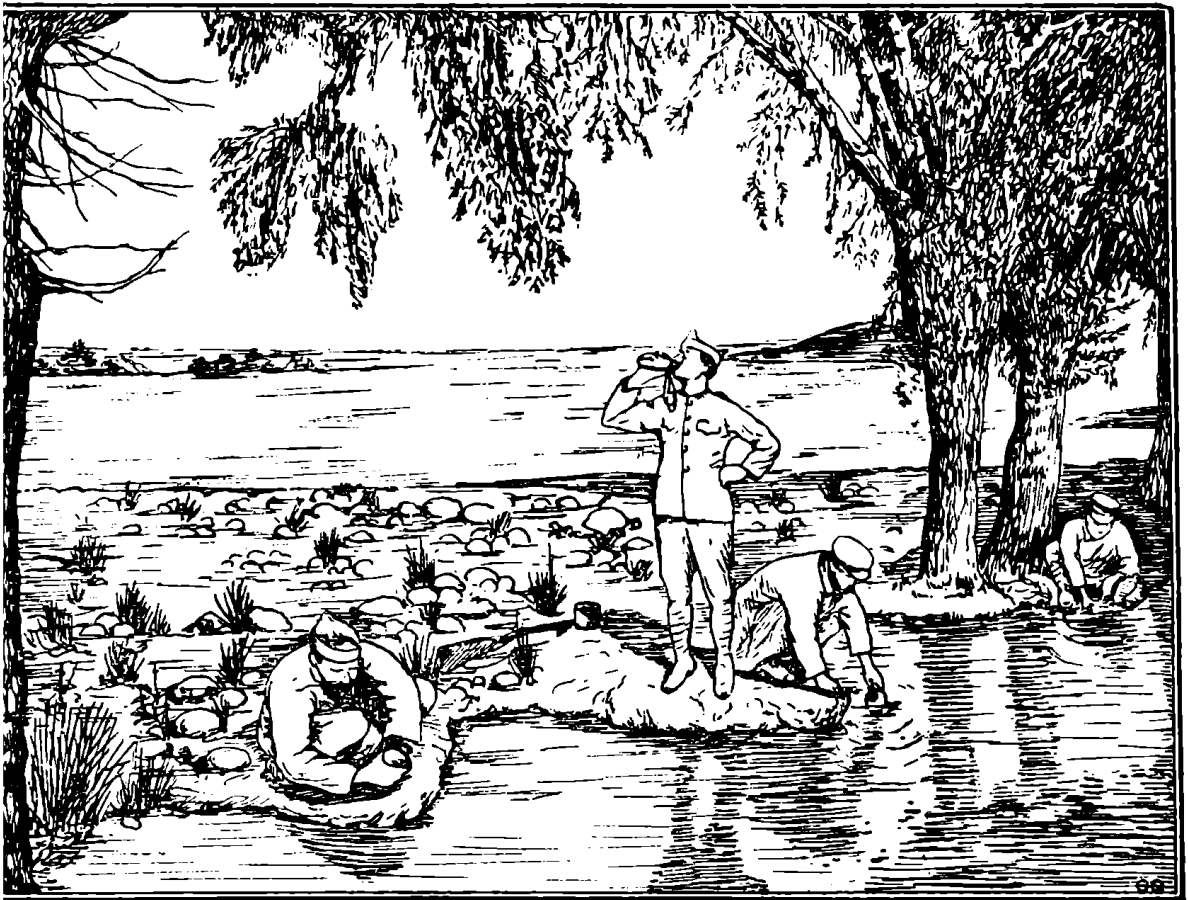
*Πῶς καρτεροῦσες Κορυτσὰ
καὶ σὺ Λάμποβο χρόνια
τὸν ἥλιο ἄνοιξης γλυκειᾶς
νὰ λυώσουνε τὰ χιόνια.*

*Πῶς καρτεροῦσες Δέλβινο,
Χειμάρρα! νὰ τὸ δραῖμα!
πῶς σβύνουν ἡ ἐλπίδας μας
κι' ἀργὸ γίνονται κλαῖμα!*

ΒΩΜΟΙ ΘΡΙΑΜΒΩΝ ΚΑΙ ΘΛΙΜΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ

Στὸ Σαγγάριο ! Ἐκεῖ πειδὸ πέρα
πρὸς τὸ ἀπροσδιόριστο . .

Ἵστερα ἀπὸ τόσες θυσίες καὶ στερήσεις, στὴ θλιβερὴ Ἀλμυρὰ Ἐρημο, ἔσθυναν ἀήττητοι στρατιῶται μας τὴ δίψα καὶ τὴ φλόγα τους, ἐκεῖ στὸ μοιραῖο Σαγγάριο, τὸ νερὸ τῆς ἀρνησιᾶς !

Μία ἄλλη εἰκὼν ἀπὸ τὴν προετοιμαζομένην, ὑπὸ τοῦ ἰδίου Συγγραφέως, ἔκδοσιν

« Ἡ Τραγωδία τῆς Μικρασιατικῆς Ἐκστρατείας. »

ΣΠΑΡΑΓΜΟΣ

Πικρὸ προμήνυμα τοῦ Γκιώνη
σκοτάδι τρίσβαθο μᾶς ζώνει
κλάψε Φυλὴ τὸ σπαραγμό.
Μπόρες τῇ χώρα μας τὴν δέρνουν
φρίκη! αἰμόφυρτη τὴ σέρνουν
στὰ βάραθρα 'στὸ συντριμμό.

ὦ! νὰ οἱ δαίμονες τοῦ Ἄδῃ
γῦπες καὶ τέρατα δμάδι
πέφτουν στὸ ἄμοιρο κορμί.
Σκίζουν τὶς σάρκες τῆς πρὶν σδύση
ἐκδίχῃσι! ὦ θεία κρίσι!
νὰ τῶν θυμάτων σπαραγμοί.

Νὰ τῶν λαῶν τὸ καραδάνι
διαβαίνει πάει... καὶ δὲν φθάνει!
Ἄ! λογισμῶν μαῦροι δαρμοί!
Γύρω πῶς μαίνεται ἡ μπόρα,
ἀλλοίμονο! σφαδάζει ἡ χώρα
νὰ τῶν κοράκων γύρω κρωγμοί.

Πυρσοὶ Ναυμάχων, λάμψι προγόνων
σεμνοὶ τῶν Ἰάμβων καὶ τῶν ἀγώνων
μιὰ ξυπνάει βαθειά μου φωνή.

Ἄ! τὰ ἄσδεστα μίση τὰ χιῶνια!

Ἄρχοντες δοῦλοι τῶν παθῶν

σὲ σᾶς καταφρόνια

σπαράζεται μιὰν ὀρφανή.

Η ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΑ

—Παιδί μου πάρε τ' ὄπλο σου! . . .

Πῆρε τὸ ὄπλο, ἔζωσε
 στὴ μέση τὸ σπαθί,
 πῆρε τὴν κάπα κρέμασε
 τὸ κεντητὸ σακκοῦλι
 κι' ἓνα κομμάτι ἔρριξε
 ξηρὸ μέσα ψωμί!
 ὦ! πῶς ξυπνάει τὸ Ζάλογγο
 πῶς ξαναζῇ τὸ Σοῦλι.

—Γειά σας χαρά σας!—κι' ἔφυγε
 ὁ νειὸς μ' ἄητοῦ φτερό,
 στὰ ἄρματα πῶς ταίριαζε
 τὸ βλέμμα βλοσυρό.

.

Πέρασε χρόνος! Στὸ χωριὸ
 ἡ ἐκκλησιὰ σημαίνει.
 Ὅλοι γιορτάζουν κι' ἡ φτωχὴ
 πῶς ἄδικα προσμένει!

Τὰ πλάγια πῆρε ἀμίλητη
καὶ ᾿κεῖ ᾿στὴ μαύρη ῥάχη
τὰ μνήματα τὴν κράτησαν
κι' ἀντήχησαν οἱ βράχοι.

Ἐνα σταυρὸ ἐδιάβασε
κ' εὗρηκε τὸ σακοῦλι
᾿πάνω στὸν τάφο τοῦ παιδιοῦ
ποὺ πάντα κλαίει τὸ Σοῦλι

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΠΟΝΟΣ

Ἀνατολή! τῆς μοίρας δύση
κάποιο τρισάγιο θάρχινήση
ἢ Ἄρπα μου ἢ σιγαλή.
Ἐλα τὸ λείψανο νὰ θάψης
Παπαῖ! τοὺς ζωντανοὺς μὴ κλάψης
εἶναι οἱ ἄμειροι πολλοί.

Ἀνατολή! πῶς κάθε χρόνο
στεριώνεις πιὸ βαθειὰ τὸν πόνο,
ἄ! τῆς ὀρφάνιας ὁ καῦμός!
Διωγμένοι! Πρόσφυγες συντρίμμια
τοὺς δέρνει ὁ πόνος καὶ ἡ γύμνια
νά! ὁ βαθὺς ὁ σπαραγμός!

Πετάξτε λογισμοὶ θλιμμένοι
γύρω στὸ σπίτι ποὺ προσμένει
ἔρμο ἀπ' τὴν καταστροφή!
Φτωχὴ Πατρίδα μου ποιά μοῖρα
τὸν πόνο σ' ἄφησε γιὰ κλῆρα
καὶ μένεις ἔρμη ὀρφανή.

Ἄ! χάροντα ἂν εἶχες φθάσει
θᾶχαν οἱ ἄμοιροι ξεχάσει
τῇ πρωτινῇ τους τῇ χαρά.
Ἔλα Παπᾶ! Ἐσὺ θὰ θάψῃς
Ψάλλε ἀργά! ὦ! κι' ἄς μὴ κλάψῃς
τῆς μοίρας μας τῇ συμφορά.

ΙΩΑΝΝΟΥ

Σὲ σᾶς βουνὰ τοῦ Ἰωάννου
ὠρκίστηκα πρὶν ἀποθάνω
νᾶρθω ν' ἀνάψω τὸ κερί.
Εἶστε βουνὰ τὸ ἅγιο βῆμα
ἄφραστης λατρείας! ὦ μνηῆμα
ποῦμεινε τ' ἄμοιρο παιδί.

Σὲ σᾶς βουνὰ τοῦ Ἰωάννου
ὠρκίστηκα κι' ἂν ἀποθάνω
νᾶρθω ὦ! σὰν πνοῆς πνοή.
τοὺς τάφους σας νὰ τραγουδήσω
κι' ὄντας μὲ ἄνθη τοὺς στολίσω,
βουνά! θὰ φύγω ἀπ' τὴ γῆ.

ὦ! στήν πλαγιά τους στὸ χορτάρι,
δὲν θέλησε Ἐσὲ νὰ πάρῃ
τοῦ χάρου τὸ φρικτὸ σπαθί.
Ἦρωα Σεμνὲ τῶν θριάμβων
τῶν θρύλων γέννημα καὶ τῶν ἰάμβων
δέξου, σοῦ ἀνάβω τὸ κερί.

ΤΟ ΞΥΠΙΝΗΜΑ ΤΟΥ ΠΙΟΝ

- Πιεζὸ τραγοῦδι -

Βγῆκα σ' ἀπόκοσμες κορφές
μιὰν τοῦ Αὐγούστου νύχτα,
νὰ καμαρώσω τὶς πλαγιές
τοὺς κάμπους ν' ἀγναντέψω.

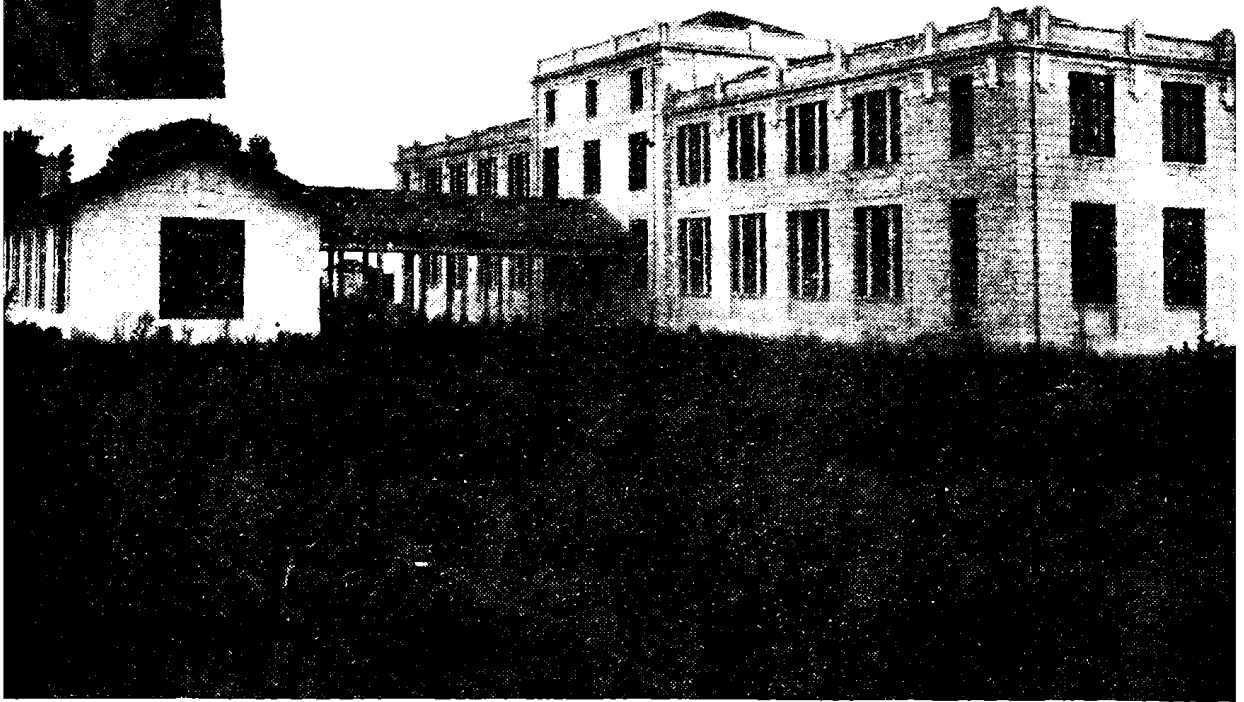
Κάτω, βαθειά, ἀπλώνεται
κουραστικὰ ὁ κάμπος
μέσ' τὰραχνένιο σκέπασμα
μιᾶς μάγισσας ἐρώτων.

Γύρω γελάει ἡ ῥεματιά!
ὦ! χαρωπὸ κεφάλι
πλασμένο ἀπὸ τὸν ἔρωτα
τοὺς πόθους μου προστάξεις

— Ἀνέβα πιὸ ψηλότερα
ἔλα στὴ μοναξιά μου—
ἔλεγεσ κρυφογέροντας
κάτω πρὸς τὴν πλαγιά μου.

ΒΩΜΟΙ ΘΡΙΑΜΒΩΝ ΚΑΙ ΘΛΙΜΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ

ὃ τὴν ὠραίαν πόλιν τῶν ἐργατῶν τοῦ καλοῦ.

Σκαγιοπούλειον Ὁρφανοτροφεῖον
ἐν Πάτραις.

Ὁ Ἰδρυτὴς τοῦ ἐν Πάτραις Ὁρφανοτροφείου τῶν ἀπόρων ὁρφανῶν
τέκνων τῶν ἀναπήρων πολέμου, κ. **Παναγιώτης Σκαγιόπουλος** καὶ
ἔργον του.

Γελοῦσες! πόσα ἔλεγες
 γιὰ τ' ἄλλα μικροβούνια
 ποῦ ἔγερναν ὅτ' ἀ πόδια μου
 δειλὰ τίς κορυφές των
 σὰν τὰ κεφάλια τῶν παιδιῶν
 περίεργα ποὺ στέκουν
 κᾶτι παραμονεύοντας
 κοντὰ ὅτ' ἡ μοναξιά μου.
 Πόσα ἀγάπη ἔλεγες,
 δείχνοντας ἓνα, ἓνα,
 ἔδω τὸ δρόμο τ' ἄμοιρον
 τ' ἄφταστο μονοπάτι
 κ' ἐκεῖ τὸ ὥρηο ῥέμα
 τῶν νηρηίδων τὸ χορὸν
 τῶν ξωτικῶν τὴ γέννα.

Κ' ἔδειχνες καὶ τὰ πέλαγα
 ποὺ ἀπλωναν νὰ πνίξουν
 τὸ μάγεμα τῶν οὐρανῶν
 μέσ' τῆς αὐγῆς τὴ γέννα

ὄντας, θυμᾶμαι, πρόβαλα
 κι' εἶδα ἀπ' τὴν ἄλλη ἄκρη
 βαθύ, βαθύ, ὅτ' ἀ πόδια μου
 ν' ἀνοίγεται γκρεμό,
 κ' εἶδα ὀλέθρων λείψανα
 —νὰ τῶν Λαῶν συντρίμια!
 Κατάρρα! νὰ ἡ κόλαση
 τ' ἀνθρώπου νὰ ἡ γύμνια
 νὰ τοῦ φτωχοῦ τ' ἀποστερνὸν
 τῆς ζήσης νὰ τ' ἀγρίμια!—
 Φεγγάρι ἐρωτοφώτιστο
 μοῦδειξες κάποιον πόνο.
 Γύρω, θυμᾶμαι, ἔτρεμαν
 τῆς λαγκαδιᾶς τὰ φύλλα
 ἔσθυνες μὲ χαμόγελο
 καὶ μ' ἄφηνες γιὰ κλῆρα

τὴν ἔγνοια ποῦ μοῦ χάρισε
τὴν πρώτη ἀνατριχίλα!

᾽Απὸ τότε, ὦ! ἀπὸ τότε ὅλα σεῖς,
βουνά, κάμποι, λαγκάδια,
λίμνες, θάλασσες, ποτάμια,
τὸ φεγγάρι σὰν φωτίση!
τὸ γκρεμὸ μοῦ φέγγει μόνο
καὶ βαθειὰ-βαθειὰ τὸν πόνο
φέγγει μου νὰ τὸν ξυπνήση.

ΣΤΕΡΝΟ ΦΙΛΙ

Στὸ Νεκρὸ σύντροφο * *

Δίπλα στὸ βαθὺ γκρεμὸ
στὸ θολωμένο ρέμα,
μ' εὕρηκες μετὰ τὸ στερνὸ
τὸν πόνο μεσ' τὸ αἷμα.

Παγωμένο μ' ἔσφιζες
μέσα στὴν ἀγκαλιά σου
ὦ! πατριδολάτρη ἐσὺ
μετὰ τὴ στερνὴ μιλιὰ σου.

Κάτω οἱ βαθεῖς γκρεμοί,
πιδὲ πέρα μαῦροι βράχοι,
δίπλα ἄμοιρων δαρμοὶ
μᾶς πότιζαν φαρμάκι!

ὦ! στῆς μαύρης μοίρας μας
τὸ θλιδερὸ τὸ στρῶμα,
πιδὲ ψυχρὸ σὲ ἔννοιωσα
κι' ἀπὸ τῆς γῆς τὸ χῶμα.

Κάτι ἀργομίλαες
καὶ ὕψωνες τὰ χέρια,
πῶς ἦ Γῇ σὲ κράταε
καὶ πέταες αἰθέρια.

Κάτι ἀργοέψελνες
καὶ πρόσταξες τὸ Χάρο,
τίς στροφές σου τίς στερνές
ν' ἀφήσῃ νὰ σοῦ πάρω.

ὦ! σὰν σιγοέσδυνες
στῆς δάφνης σου τὸ στρῶμα,
εἶπες: «ἄκου δυὸ στροφές
ἀπ' τοῦ Νεκροῦ τὸ στόμα!

*

— Τῆς Ῥούμελης ἄρματωλοι
καὶ τῶν Νησιῶν Κουρσάροι,
δόξα σ' αὐτοὺς ποὺ διάλεξε
ὁ χάρος γιὰ νὰ πάρῃ!

Παῖδες Ἑλλήνων! Σταυραητοί!
Δόξα σ' αὐτούς!, μακάρι
στὸ πανηγύρι τῆς κλαγγῆς
νᾶμενα στὸ χορτάρι!

*

Ἡ στερνές σου ἦ στροφές
ποὺ σφάλισαν τὰ χεῖλη,
στὰ βαθειά μου ἔλαμψαν
σὰν Θεϊκὸ καντήλι.

Τὸ στερνό μου τὸ φιλί,
ὦ! ἀκριδέ, θὰ μένη
τῆς λατρείας μου κρυφὴ
λαμπάδα ἀναμμένη.

Τὸ χλωμό σου πρόσωπο
ὦ! μοῦ μιλάει ἀκόμα!
«Ἐκουσε τὸ τραγούδημα
ἀπ' τοῦ Νεκροῦ τὸ στόμα!»

ΔΙΟΝ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΗΣ

Η ΞΑΝΘΟΥΛΑ

Ἐφραστα ἀγέννητα τραγούδια
τοῦ καῦμοῦ μου κροῦστε τὸ σκοπὸ,
πάναγνα τῶν πόθων μου λουλούδια
στὸ γλαυκὸ προβάλετε οὐρανό.

Γαληνὰ ματάκια φλογισμένα
ἀπ' τὴν τρίσθαθη κρυφὴ φωτιά,
νειότης γέλοιο! σκίρτημα, ὠϊμένα!
ἀπαλὰ μὲ σφάζετε βαθειά.

Ἀκαμπτη ἢ Σίδυλλα προστάζει
στῆς λατρείας μου ν' ἀνέδω τὸ βωμό,
ἢ Κλωθὼ τὸ χέρι μου ἀρπάζει
καὶ μὲ σέρνει γύρω στὸ χορό.

Πάναγνα δάκρυα! Ἰπποκρήνη
στῆς Ξανθούλας τῇ θωριᾷ ἐμπρό
Ἐφροδίτη, Ἐκάτη, Εὐρυδίκη,
ὅλα γέρνουν, σβύνουν σὰν ἀχνός.

Ἦρεμα τὸ δρᾶμα πῶς προσμένει
ν' ἀντηχήσῃ ὁ πένθιμος σκοπός,
τὸ χορὸ ἀρχίζει ἡ Μελπομένη
κι' ὅλα γύρω θρῆνος σπαραγμός.

Μοῦσα μου τὸ τρίσθαθο σκοτάδι
τῆς λατρείας κρύβει τὸ βωμό,
Θέαινα Ξανθούλα μου σφαγάδι
τῆς ἀγάπης ἄκου τὸ σκοπὸ :

Οὐρανία, Γλαύκη,
ὅπως κι' ἂν σὲ πῶ,
τῶν βυθῶν πετράδι
τ' οὐρανοῦ ἀστέρι,
τ' ἀπαλὸ σου χέρι
λίknισε ψηλά!
Καὶ στή μέση ἀπ' ὅλα
στὸ γλαυκὸ οὐρανό,
Ῥήγισσα τῶν πάντων
ἔρωτοσφαγάδι,
σῦρε τὸ χορό.

Η ΗΧΩ

Ὁ Γλυκὸς τραγουδιστὴς σου ἤμounα
καὶ ἦτανε τὰ μάτια σου γιὰ μὲ Νάος,
μέσα ἀργοέψελναν οἱ πόθοι μου
τῆς λατρείας μου ἦσαν ἄφραστος σκοπός.

Ἄ! Ξανθοῦλα στὸ χορὸ πῶς σ' ἔσυρε
τῆς λατρείας μου ἢ μουσική,
καὶ στὸ θρόνο σ' ἔβαλε σὰν Θεάινα
κάποιου νὰ σπαράξῃ τὴν ψυχή.

Φρύνη, πῶς τὸ χάραμμα τοῦ γέλοιου σου
τὸ γλαυκὸ μου φώτιζε οὐρανό.
Ἄ! τοῦ δόλου προσωπίδα ἦτανε
κι' ἀργοπρόσταζε κρυφὰ τὸ σπαραγμό.

Ποιὰ ἐλπίδα φώτιζε τὰ ὄνειρα
κι' ἔσδυναν τῶν πόθων οἱ καῦμοί.
Ναὶ Ξανθοῦλα, ἢ καρδιά σου ἔκρυβε
μυστικὰ ποὺ βράχος μοναχὰ κρατεῖ!

Ποιὰ ἀγάπη ἔσδυνε κι' ἀπόμειναν
θρήνων λείψανα καὶ σπαραγμοί.
ὦ! Ἦχὼ ἀντήχησες ἀπόμακρα
«τὸ νεκρὸ του σπάραξε κορμί!»

Ὁ γλυκὸς τραγουδιστὴς σου ἔγινε
κ' ἔγιναν τὰ μάτια σου γιὰ μέ,
ὄνειροπαλάτια στ' οὐρανοῦ τὰ πλάτια,
ἄ! Ξανθιά κομμάτια μ' ἔκχμες ὦϊμέ!

Ἔλεος, Ἐκάτη! Θέαινες βοήθεια
Ἄ! φωνὴ προδίνεις κάποιον μυστικό.
Ὅλα παραμύθια τῆς καρδιάς τὰ βύθια
καὶ ἀλήθεια μένεις μόνο σὺ Ἥχώ.

Η ΕΛΠΙΔΑ

Ἄπ' τὴν κοιλάδα διάβαινα
καὶ πρὶν γλυκοφωτίση
ἓνα πουλάκι λάλαε
ἀπάνω ἀπ' τὴ φωληά του.
Στὴν ψύχρα τῆς στερνῆς βραδυᾶς
τοῦ εἶχανε ψοφήσει
ἡ κλῶσσα ἡ ἀνήμπορη
μαζὺ μὲ τὰ μικρά του.
Ὅσο πῶς τραγούδαε
τὴν παγερὴ αὐγή!
Νύφη μου Μοῦσα, ὦ μὴ κλαῖς!
κι' ἂν ὅλα κανεῖς χάση,
μένει ὁ Θεὸς στὸν οὐρανὸ
καὶ ἡ Ἑλπίς 'στὴ γῆ.

(Ἀπὸ μιὰ στροφὴ τοῦ
Alfred de Musset).

ΣΤΕΡΝΟΙ ΚΑΪΜΟΙ

Ἐσκουζαν οἱ βραχοπλαγιές, οἱ λαγκαδιές στενάζουν,
στὸν κάμπο ἔρημα παιδιὰ τὶς μάννες τους φωνάζουν !

Μιὰ μέρα πῶς καρτέραγα
μαζύ σας ν᾿ῤῥθω πάλι,
μαζὺ ἄητοὶ νὰ τρέξουμε
στὴν ἄκρη τοῦ βουνοῦ
τῆς Κορυτσᾶς, τοῦ Δέλβινου
μὲ τ' ὄπλο στὴν ἀγκάλη,
τὴ μοῖρα νὰ ἀλλάξουμε
τοῦ σκλάβου τ' ὄρφανοῦ!

Ἡ μάννα μας μᾶς καρτερεῖ !
Καιρὸς παιδιὰ νὰ πᾶμε
σὰν τοὺς θεοὺς ν' ἀναίβουμε
εἰς τοῦ βωμοῦ τὸ βράχο,
λουλούδια νὰ σκορπίσουμε
στοῦ νικητοῦ τὸν τάφο,
μὰ μεῖς ἄητοὶ γοργόφτεροι
πιο μακρὰ πετᾶμε!

Κι' ὅσο μακρὺνὰ ξεφεύγουμε
 σὲ μέρη μακρυσμένα
 τόσο τ' ἀγρίμια τοῦ βουνοῦ
 μὲ δόντια ματωμένα
 τ' ἄμοιρα ἀρνιὰ ἀρπάζουνε
 ἀπ' τοῦ γενειοῦ τὴν ἀγκαλιά,
 σκίζουν τὰ στήθεια τῆς τιμῆς
 ποῦ λέγεται ἐλευθεριά!
 Καὶ 'κεῖ ποῦ φκιάνουν ἄγρια
 μαύρη λυκοφωληά,
 μ' ἄλλα θεριὰ θὰ φαγωθοῦν
 στὴν ἄτυχη στεριά!

Ποιὸς ξέρει... ὁ Δικέφαλος
 θεὸς νὰ πετάξῃ πάλι!
 Θὰ λάμψῃ πάλι ὀρμητικὸς
 σὰν πύρινο δρεπάνι,
 ὅπως ἐκεῖ στὰ Γιάννενα
 στὸ θρυλικὸ Μπιζάνι,
 ποὺ σκόρπισε παντοῦ χαρὰ
 στοὺς κάμπους στ' ἀκρογιαλί,
 μ' ἓνα τρανό του λάλημα
 ποὺ φτάνει στὸν αἰθέρα,
 «Βοσκοὶ ξυπνᾶτε τὰ ἀρνιὰ
 μὲ τὴ γλυκειὰ φλογέρα!»

Ψάλτε τραγούδια σύγχρονα
 μαζὺ μὲ τὰ ἀηδόνια,
 γι' αὐτοὺς ποὺ πέσαν ἔνδοξα
 κι' ἐτάφηκαν αἰώνια!

Ψάλτε τραγούδια παλαιὰ
 νὰ καμαρώνῃ ἡ μάννα,
 τ' ἀναστηθέντα τῆς παιδιὰ
 ἀπὸ τὴν Ἀλαμάννα!

Καὶ στὸ καντήλι σας αὐτὸ
ποῦ φέγγει πρὸ αἰώνων,
σὰν μιὰ λαμπάδα προσευχῆς
στὴ μνήμη τῶν προγόνων!

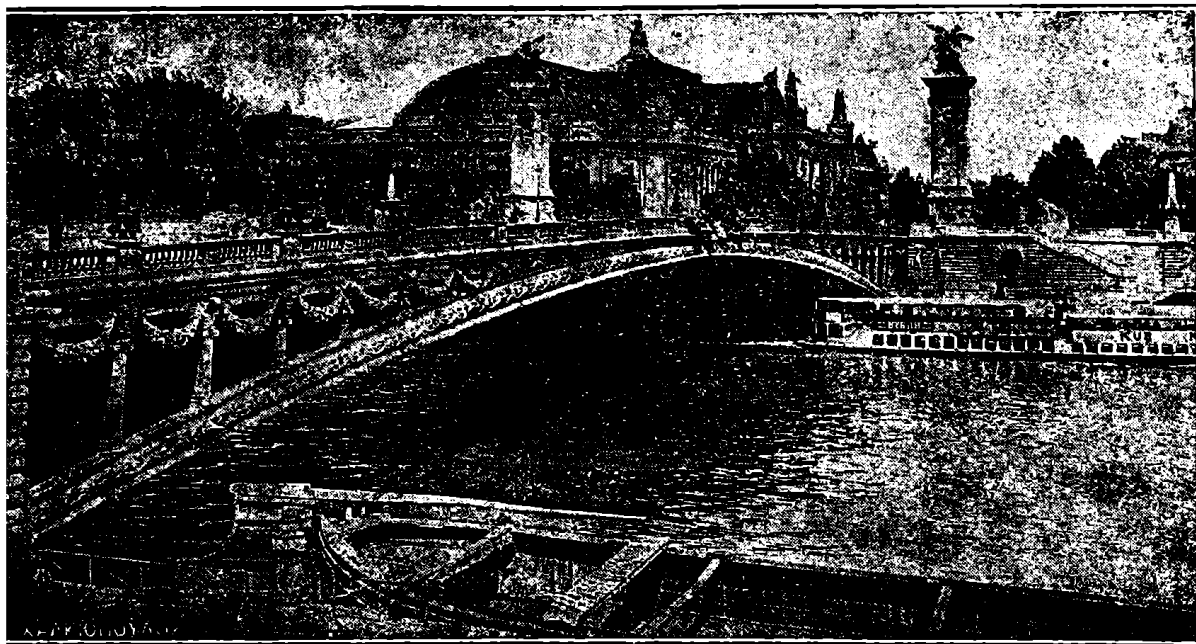
Γιὰ λάδι γιὰ φυτίλι του
βάλτε ψυχὴ καὶ αἷμα,
νὰ λάμπη αἰώνια ᾿Ηπειρος
νὰ φέγγη Εἰκοσιένα

ΠΑΛΗΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἀπὸ τ' ἄγνὰ τῆς πλάσης βγῆκες
αἰθέριο ἄμοιρο λουλοῦδι.
Γέννημα εἶσαι ἐνὸς φιλιοῦ τῶν ἀστεριῶν
στῆς θάλασσας τὰ κοιμισμένα στήθη.
Κι' ἂν εἶσαι θὰ χαθῆς σᾶν τῇ λαμπράδα τους
ποῦ ζῇ καὶ σβῇ σᾶν παραμύθι.
 θὰ μαραθῆς! θὰ ξεχαστῆς
σᾶν τὸ παλῆο τραγοῦδι
 αἰθέριο ἄμοιρο λουλοῦδι!

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Παρίσι ἐρωτόπλαστο
τῶν ὁραμάτων μάννα,
Τροκαντερὸ στοχαστικό,
τῶν πόθων Σηκουάνα.

Βερσάγια ἀνθογέλαστη,
τῶν ᾽Ηλυσίων θᾶμα,
γέλοιο ἀγγέλων σκίρτημα
καὶ τῶν ἐρώτων κλᾶμα.

Ντωβίλλη ἀργυρόφωτη,
τῆς νειότης λάγνο κῦμα,
Βουλώνη χρυσοστόλιστη
λίμνη τῶν πόθων μνῆμα.

Λονδῖνο βαθυστόχαστο,
Τάμεση ὥρηες ἄκρες,
λουλούδια πρωτοάνθιστα
τῆς Μάγξης θεῖες ἄρπες.

Τουρῖνο ὠμορφο γλυκό,
Ρώμη βωμῶν θυσία
καὶ Κατακόμβες μάρτυρων
ψαλμῶν μου λειτουργία.

Ἄλπεις καὶ Σεῖς πανύψηλες!
καὶ Σεῖς νερὰ τοῦ Ρήνου,
πῶς τὸ βαθὺ τὸν πόνο μου
ἄργὸ κάνετε θρῆνο!

ΑΠΟΣΠΕΡΝΟ

— Σὰν τὸ ζητιᾶνο τώρα !
Γκουρτσούκου ξαναέρχομαι
στοῦ πόνου μου τῇ χώρα. —

Κάποια γλυκοχαράμματα,
μιὰν τοῦ Ὀκτώβρη μέρα,
εἶπες : γιὰ δὲς τὰ σύννεφα
πῶς σβύνουν ὅτὸν αἰθέρα !

Στὰ πόδια μας ἡ Θάλασσα
κάτι κρυφομιλοῦσε !
Τὸ κύμα Παιγνιδιάρικο
τὴν ἄμμουδιὰ φιλοῦσε !

Ἀπόμακρα μέσ' εἰς πλαγιές
ἡ νειότη δὲν πενθοῦσε !
Τ' ἄχολο τὸ βοσκόπουλο
μὲ τῇ γλυκειᾷ φλογέρα
τοὺς πόθους ἀποκοίμιζε
καὶ τοὺς καῦμοὺς ξυπνοῦσε !

Τὰ πεῦκα μας ἐζήλευαν
καὶ κάτι ψιθυρίζαν
στὸ κύμα νὰ ξυπνήσῃ!
Ὁ ἥλιος κρυφοβλέποντας
ἐγερνε πρὸς τὴ δύσ
Μακαρισμένη, ἔλεγες,
ἢ ἐποχὴ τοῦ Ὀκτώβρη,
ἢ νύχτα τοῦ χαϊδάρικη
χαρὰ τὸ ἀποσπερνό!

*

Τὰ βλέμματά μου ἦτανε
ἐκεῖ πρὸς τὰ ἀστέρια
ποῦ θαμποσδύναν κι' ἀναδαν
ψηλὰ ὅτ' οὐρανό!

Ἐσὺ γυρμένη ἔδλεπες
τῶν ἀστεριῶν τὴ λάμψη,
μέσ' τῆς πλανεύτρας θάλασσας
τὸν ξάστερο βυθό.

Θυμᾶσαι; τότε ἔτμιγαν
παντοῦ τὰ βλέμματά μας...
καὶ κάποια θλίψι στέριωναν
γιὰ πάντα στὴ καρδιά μας.

⌘

ὦ! τὸ γλυκὸ τ' ἀποσπερνὸ
πῶς τίς ψυχὲς ἐνώνει!
Πῶς τοὺς κρυφοὺς μας λογισμοὺς
στὸν οὐρανὸ ὑψώνει.

Ὀκτώβρης 1928

ΤΑ ΚΟΚΚΑΛΑ ΝΑ ΠΑΤΕ!

—Στὴ Μάννα μου καὶ στὸν Πατέρα μου
ποὺ ἔχασαν τρία παιδιὰ στὸ πόλεμο.—

Τῶν πόθων ὄνειροχωριό,
πλαγιές, κρύες βρυσούλες,
ἔλατα σιγοςάλευτα
βράχια, ψηλές ῥαχοῦλες!

Σᾶς πόθησα καὶ ἔρχομαι
μακριὰ ἀπὸ τὰ ξένα!
Σᾶς ξαναβρίσκω ὁλόλαμπρα
ἄγνᾶ, μά! ὠϊμένα!

βρίσκω στὸν ἔρμο κῆπο μου
δυὸ δέντρα μαραμένα!

Δέντρα μου βαθυΐσκιωτα!
 δέντρα ἀγαπημένα,
 τοῦ πόνου ποιὸ σαράκι σας
 σᾶς ἔχει ξημαγμένα!

Τί ἔχετε καὶ γέροντε;
 στὸν ἴσκιο σας ὠϊμένα
 ἀπάντεχα ὁ ἄμοιρος!
 Μὰ τώρα μαραμένα

σᾶς βρίσκω στὸ φτωχόκηπο
 βαρειά! βαθειὰ θλιμμένα!

*

—Μᾶς πῆρε ἡ φλόγα τὰ κλαδιά!
 ὦ! στὰ βουνὰ θαμμένα
 τρία βλαστάρια ἔχουμε!
 Ἀλλοίμονο! τὸ ἓνα

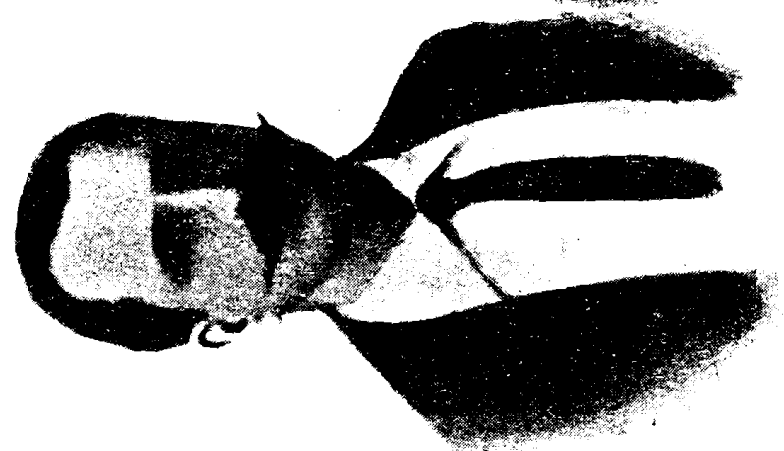
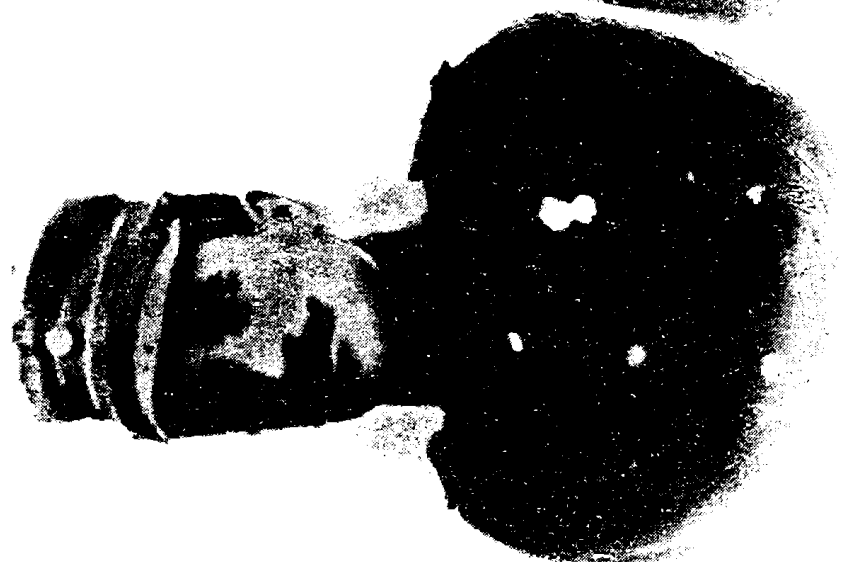
ἀπόμενε ὅτὸ Λαχανᾶ!
 στὴ Τζουμαγιά τὸ ἄλλο!
 κ' ὕστερα ὅτὸ Σαγγάριο
 ἔμενε τὸ μεγάλο!

τὰ λείψανα, τὰ κόκκαλα!
 ποὺ νᾶνε σκορπισμένα!

*

ὦ! τοῦ Χωριοῦ μου σεῖς πουλιά,
 καθὼς ψηλὰ πετᾶτε,
 κυττάξτε γιὰ τὰ κόκκαλα
 στὰ Δέντρα μου νὰ πᾶτε!

Οἱ ἔνδοξοι Νικηταῖ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΠΑΤΟΣ

— Δέκα χρόνια Ἐφεδρος Στρατιώτης. —

*Πιστὸς διερμηνευτὴς τῶν Ἐθνικῶν πόθων καὶ τῶν καὶμῶν τοῦ φτωχοῦ
Στρατιώτου.*

ΜΙΑ ΖΩΗ ΑΚΑΙΡΙΑ

— Χαρισμένο στὸ σύντροφο ποιητὴ Δ. Σ. —

*Τράνταξε ἡ ψυχὴ σου
κί ἄπλωσε τραγούδια
στὴ Γεννιά ἡ εὐχὴ σου
στοὺς νεκροὺς λουλούδια.
Κί ἡ χαρὰ κί ἡ λύπη
ἴσκιωσαν τ' ἀχνάρι
μιᾶς ψυχῆς ποὺ λείπει
μιᾶς ζωῆς τὴ χάρι.*

*Τάφους Μανσωλεῖα
στοὺς νεκροὺς στυλῶνεις,
Δόξες μεγαλεῖα
στὴν Πατρίδα ἀπλώνεις
Στὴ γλυκειά σου Λύρα
τραγουδᾷς τὴ νεότη
ψάλλεις καὶ τὴ μοῖρα
τοῦ φτωχοῦ Στρατιώτη.*

Στοὺς «Βωμούς» σου πλάϊ
 κί ἡ «Ψυχὲς Θλιμμένες»
 κάθε μιὰ μιλάει
 σκέψεις σου κρυμμένες!
 Μοιάζουν μοιρολόϊ
 μοιάζουν μὲ τραγούδια
 σταῖχαρα λουλούδια
 πῶγειραν στή χλόη.

Μιὰ ζωὴ ἀκαίρια
 εἶναι ὁ στοχασμός σου!
 σὲ τραγούδια αἰθέρια
 σβύνει ὁ στεναγμός σου.
 Μέσ' στή «Μαντελένια»
 νοιώθω τὴ ζωὴ σου
 ξαναζεῖ μιὰν ἔγνοια
 στὸ «Στερνὸ Φιλί» σου.

Τὸν κρυφὸ καῦμό σου
 σκόρπα τον Αὐράρη!
 Κάτι ἀπ' τὸν κλαῦμό σου
 ἡ φωνή σου ἄς πάρη.
 Στ' ἄχαρα λουλούδια
 μ' ἓνα κρύφιο κλάμα
 ψάλλε τὰ τραγούδια
 μὲ τὸ Χάρο ἀντάμα.

Ἰανουάριος 1929

Ἀνδρέας Καπᾶτος

Η Λ Ι Ε!

— Λυρικές στροφές τοῦ συντρόφου ἀγωνιστοῦ. —

Ἕλιε. . αἰθέριο βάλαμο πὺν ἀπ' τὸ φῶς σου θάμπος
ἀπλώνεται μὲ τὴ χαρὰ μαζὺ
καὶ στ' ἀπαλὸ σου χάϊδεμα, σὲ μιὰ στιγμή κι' ὁ κάμπος
κι' ἡ θάλασσα κι' ὁ κόσμος ξαναζῇ.
Καὶ μοιάζει κάθε ἀχτίδα σου μὲ μαγεμένο χάδι
π' ἀπλώνει μιὰ γλυκεῖα παρηγορι
κι' ἀπ' τὸ χρυσὸ σου ῥόδισμα ὡς πὺν ναρθῇ τὸ βράδυ
σκορπᾷς ζωὴ στὴν κάθε μιὰ μεριά.

Ἕλιε. . διαμαντοστάλαγμα χρυσάφι ἀναλυμένο
κυλᾷς μεσ' τὸν γαλάζιο οὐρανὸ
καὶ μὲ ματιὰ ἐρωτιάριχη στὸ φέγγος σου λουσμένο
σὲ χαιρετάει ἡ ἀπάτητο βουνό.
Καὶ τὰ πουλάκια μὲ χαρὲς κρυμμένα στ' ἀνθοκλώνια,
σὰν ἀντικρύσουν τὲς χρυσοσταλιές
πὺν ξεθωριάζουν τῆς αὐγῆς τ' ἀχνόφωτα σεντόνια,
πετιοῦνται ἀπ' τίς ἀνθόπλεκτες φωλιές.

Ἕλιε . . παλάτι ἀπάτητο σὲ λέν τὰ παραμύθια
κρυστάλλινο αἰθέριο μαγικό,
λάμπεις ζευγάρι ἀτίμητο μὲ τὴν γυμνὴ ἀλήθεια,
ζευγάρι ταιριασμένο ἁρμονικό.
Καὶ φεύγεις καὶ ξανάρχεσαι γιὰ νὰ μᾶς φύγης πάλι
καὶ νάρθης πάντα μὲ καινούργιο φῶς,
κι' ἀπλώνεις τίς ἀχτίδες σου σὲ μιὰ σωριάστρα πάλι
καὶ μᾶς πονεῖς σὰν νᾶσαι ἀδελφός.

ὦ! . . πῶς σὲ νοιώθω μέσα μου, πῶς ξαναζῶ μπροστά σου,
μὲ καρδιοχτύπι πῶς σὲ καρτερῶ!
καὶ πῶς ποθῶ κάθε φορὰ γιὰ νὰ βρεθῶ κοντά σου
καὶ νὰ περάσω ἀτέλειωτο καιρό.
Καὶ μιὰ παληὰ κι' ἀγνώριστη ζωὴ σὲ σένα νᾶβρω,
νὰ μ' ἀγκαλιάζης ὅπου κι' ἂν βρεθῶ,
πότε σ' ἀχτίδες ξέθωρες πότε σὲ κῦμα λαῦρω,
νᾶβρω στ' ἀλήθεια καὶ τι ποῦ ποθῶ.

Ἀνδρέας Καπᾶτος

Λουλούδι

ἀπὸ τὸν Ἑπαχτο.

Ε Ψ Ε Σ

—Χαρισμένο στὸν τρισαγαπημένο μου φίλο * * —

Ἐπ' τὸν κρυφὸ τὸν κήπο μου
 ἓνα λουλοῦδι πῆρα
 καὶ στόλισα ἀπόβραδα
 τῇ μαγικῇ σου λύρα.

Πῆγα νὰ δῶ ἂν γύρισε,
 δὲν σᾶκουσα τὸ βράδυ,
 τὸ φῶς σου χτὲς δὲν ἔκοψε
 τῆς νύχτας τὸ σκοτάδι.

Ποῦ εἶσαι, εἶπα ἄθελα
 κ' εἶδα, ἀκριβέ, τὸ θᾶμα!
 ἡ λύρα σου ἀργόψελνε
 μὲ τὸ λουλοῦδι ἀντάμα.

Θυμήθηκα τὰ λείψανα!
 Μέσα μου κάποιο δρᾶμα
 ξετύλιγε ὁ ἀντίλαλος
 καὶ μ' ἔπιασε τὸ κλᾶμα!

Θάρθη σὲ λίγο σκέπτομαι,
 μὰ πῶς... κᾶτι μὲ σφάζει!
 —Ἐχτὲς τὸ βράδυ πέθανε!
 μιὰ χορδὴ προστάζει.

Θεέ μου! πῶς ἐπάγωσα!
 Ἐκουσα τῇ φωνῇ του,
 στερνὴ φορὰ ἀργόψελνε
 στὴ λύρα ἡ ψυχὴ του.

Μάρτης 1929

Φῶτος Ἀλκης

Α Π Ο Ψ Ε

᾽Απόψε τὴ συντροφιά σου πόθησα
μέσ' στῆς βαθειᾶς τῆς νύχτας μου τῆς ὥρες,
ἀπόψε τῆς ψυχῆς μου τὸν πόνο θέλησα
μὲ τοὺς καῦμούς σου στ' ἄπειρο ν' ἀπλώσω.

᾽Απόψε μακρυνᾶ ἀπὸ τὴ Γῆ
θ' ἀφήσω τὴν ἀνήμεροη ψυχὴ μου νὰ πετάξῃ,
ἀπόψε πόθησα νὰ ζήσω τὴ ζωὴ
ποὺ ὁ Θεὸς στὸν ἀναμάρτητο εἶχε τάξει.

᾽Απόψε ὅλα ἔσθυσαν γιὰ μένανε
τ' ἀνθρώπινα τὰ μίση καὶ τὰ πάθη,
ἀπόψε εἶναι τοῦρανοῦ βασίλειο ἡ γῆ
καὶ κρῖνα βγαίνουν ἀπ' τὰγκάθι.

᾽Απόψε κ᾽ποια μυσταγωγία μέσα μου
κι' ἓνας καινούργιος Κόσμος ἀναγενιέται,
ἀπόψε μέσ' τ' ἀργὸ ἡλιοδασίλεμμα,
εἶδα τὸν Κόσμο τὸν παλῆν νὰ σδιέται.

Μάρτης 1929

ΦΩΤΟΣ ΑΛΚΗΣ

